

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 12.50 pengő,
negyedévre 37.50 pengő. Egyes szám
ára: hétköznap és vasárnap 50 fillér.

Budapest gyermekei

Egy szoborfej áll az íróasztalom: hamvas gyerekarca, Medgyessy Ferencé. Akkor helyeztem oda, mikor a múlt nyáron állandósult a légi riadó. Odaállítottam, mint strázsára az őrt s kiadtam neki a parancsot: »Remekmű, véd meg magad.« Magasabbra volt ez számára, mint annak a pár marék gipsznek, amelyekből a szobor készült. »Szélem, véd meg a szellemet« — ezt jelentette az a pár szó, egy szobában, amelynek falain lángelmék alkotásai sorakoznak egymás mellé. Aztán hullt a bomba, robbant ágyúgolyó, üvegcseserép esőrent, égett az épület, omlott a tető, valahányszor előkerültem a pincéből, a gyerekeket változatlan derűvel fogadott. Teljesítette, amit rábíztam.

Mostanában sokszor telepszem a szobor elé s némán el-elbeszélgetek vele: Kis keresztleányom, ott valahol Budán, megvagytok-e még! Mi van veletek? Az a szépség, amelyik kisugárzott belőled s örök alkotásra ihlette a művészt, megvédte a hajlékomat. Hát én lehetek-e értékek valamit? Jól emlékszem hős kis mosolyra: úgy ültél a nyáron a rádiótok előtt, mint egy pontos hivatalnok s jegyeztél a berepülést, kirepülést városról városra. Micsoda szomorú játék volt ez! Háborús játék, nagyvárosi gyerekek játéka.

Megvan-e még a hős mosolyok, szegény meggyötört ártatlanságok, Budapest gyermekei? Apró pinceladók, sápadtak, éhesek, naptalan virágok, nem hagyunk benneteket! Átforgószelezt főlöttek minden pokol: ostromzár, rémhírek tébolya, bombázón, aknazápor, ágyúk mennydörgése, lángszóró-sistergés. Minden pillanatotokba belevigyorgott a halál. S közben pusztult a gyönyörű város, robbantak a hidak, égtek a nemes épületek, rommá üszkösödött a budai dombok tündértája. Mit szorongatnak fészketekért, az utcaközt, az egész városért, a Duna királynőjéért! S mit az országért, amelyikbe most bele kell nőnötök s féltelenül át dolgoznotok, míg be nem forr a harc minden sebé.

Budapest gyermekei, nem az volt a legiszonyúbb, ahogy ezt az országot végigdúlták, végőhídra vonzolták a lasiszták. A lelket lopták el, — ez a legmegbocsáthatatlanabb. Lelke lehet egy marék gipsznek is, ha mester veszi a kezébe. Azok a kontárok, akik mostani sorunk okozták, még az élő lelket is kioltották, a nemzet közösségét szétlőrdelték s lealjasították bennünket egymásra vicssorgó, vak, önző, marcangoló vadakká.

Az Odera partján hatalmas felvonulás előzi meg a Berlin elleni támadást

Rokosovszki tábornagy csapatai elérték a Balti tengert
Trier, Kreefeld, Neuss, Viersen, Venlo és Roermond német városokat elfoglalták a szövetségesek
Az amerikai 1. és 9. hadsereget már csak 15 kilométer választja el egymástól

A Szovjet Tudósító Iroda hadműveleti jelentése

Moszkva, március 3. Csapatunk március 2-án Königsbergtől délnyugatra támadó harcaik során elfoglaltak számos helységet és Schönau vasútállomását. Grudziak (Graudenz) körzetében csapataink tovább folytatták a bekerített ellenséges helyőrség megsemmisítésére irányuló harcaikat, melyek során megölték a németektől a város déli felét. Pomerániában Neustettintől északnyugatra és nyugatra csapataink folytatva támadásukat elfoglaltak több mint 30 helységet. Breslauban tovább folytatták a bekerített ellenséges helyőrség megsemmisítésére irányuló harcaikat. A front többi szakaszán felderítő tevékenység, számos ponton helyi jelentőségű harcok folytak. Március 1-én az egész arcvonalon megrognáltunk, illetve megsemmisítettünk 62 német páncélosos, légi harcokban és légharciókban ágyúink tüzeben leöltük az ellenség 39 repülőgépét.

London, március 3. (NTI) Moszkvából nem érkezett hivatalos hír a berlini frontról. Német tudósító iroda hírszolgálatára szerint nagy csapatösszevonások vannak kialakulóban az Odera partján, amely a német főváros jövőre támadására készül.

Rokosovszki tábornagy csapatai elérték a Balti-tengert és Köln közelében közelében harcoknak és ezzel teljesen elszigetelték a Danzignél körülvárt német erőket.

A SZÖVETSÉGES OFFENZÍVA NYOLCADIK NAPJÁN ELFOGLALTAK HAT NAGY NÉMET VÁROST

Páris, március 3. (MTI) A nyugati hadszíntéren megindított nagy támadás 8. napján szövetsé-

ges haditüdősítők újabb nagy sikerekről számolnak be. Az arcvonal középső szakaszán a 9. amerikai hadsereg elfoglalta Neuss városát és Düsseldorftól délre elérte a Rajnát. Szövetséges tüzés szakadatlanul bombázza Düsseldorf déli külvárosait s ipari negyedeit. Neusstól északra az amerikai hadsereg elfoglalta Kreefeldet és Viersent, a 9. hadsereg balszárnya elfoglalta Venlo és Roermond városokat és észak felé nyomul, hogy az 1. kanadai hadsereg katonáival egyesüljön. Egy másik amerikai páncélos egység már csak 3 km-re van Neantentől és így a két hadsereg előőrseit már csak 15 km választja el egymástól. Patton tábornagy csapatai teljesen megszüntették az ellenséget Trier városát, minden valószínűség szerint ezek az egységek a Mosel-mentén haladnak Koblenz felé.

London, március 3. (MTI) Olaszországban az 5. hadsereg frontján folyó hadműveletek Bologna felől délre, a Bologna-Firenze közötti országra toldották át. Olaszországi nehéz bombázók a linzi pályaudvarokat támadták.

KÖLNRE EGY ÉJSZAKA 3000 TONNA BOMBÁT DOBTAK A SZÖVETSÉGES REPÜLŐK

London, március 3. (MTI) Szövetséges előnyomulás során 17.500 foglyot ejtettek a csapatok. A szövetséges légi erőknek tegnap nagyszerű napjuk volt. 6600 felszállást hajtottak végre, Kölnre 3000 tonna bomba zúdult. A szövetséges 9. hadsereg csapatai a németekkel versenytárat rendeznek a Rajna felé. Egész nap folyt a lázas hajszá. Kora reggel óta szövetséges bombázók

és vadászbombázók hatalmas csapatokat mértek a menekülő német hadoszlopokra.

London, március 3. Szövetséges repülők bombázták a magdeburgi és boloni olajfinomító telepeket. Közülük hét hét óta a Luftwaffe először tanúsított ellenállást. A németek közel száz gépet veszítettek. 36 a földön pusztult el, míg 67-et a légi harcokban löttek le a szövetséges repülők. Angol Moszkvitók az éjszaka egymásután 11. napja bombázták Berlint. Éjszakai bombázók közel 14.000 felszállást hajtottak végre és 35.000 tonna bombát dobtak le.

AMERIKAI CSAPATOK ELFOGLALTÁK LUANA SZIGETÉT

London, március 3. (MTI) A Fülöp-szigeteken amerikai csapatok elfoglalták Luana szigetet. Nimitz tengernagy kommunikéje szerint Iwoimán a szövetségesek előrenyomultak és már csaknem teljesen elérték a sziget északi partjához. Eddig több mint hét ezer japán halottat számoltak össze. Tegnap Singapore flottatámaszpontot bombázták Indiából felszálló Super-erődök. A távolkeleti légi haderő átlag 3000 felszállást hajtott végre.

ALEXANDER TÁBORNAGY MAGYARORSZÁGON MEG-LÁTOGATTA TOLBUCHIN MARSALLT

London, március 3. (MTI) Alexander tábornagy, a földközi-tengeri szövetséges haderők főparancsnoka visszatért Olaszországba, miután Magyarországon meglátogatta Tolbuchin marsallt, Belgrádban pedig Tito tábornagyot. Titóval és Tolbuchinnal folytatott megbeszélése során Alexander tábornagy teljes meggyőzésre jutott.

A mi népünket idáig folyton cserbenhagyták, nem esoda, ha ő maga is úgy elközömbösödött a tulajdon sorsa iránt. Csak a szerencsétlenségben ocsúdunk magunkra, ugrunk talpra: — »nekünk Mohács kell«. Most itt a nagy katasztrófa s legmegrázóbb, legszívfasaróbb benne Budapest romlása. Nem hagyhatjuk a fővárosunkat. Helyesen vagy helytelenül, de odaözlönlött legtöbbször anyagi és szellemi javunk. Legfontosabb intézményeink, pótolhatatlan értékeink zsúfolódnak ott. S a romok alatt verődik legkülönbözőbb elméink nagy része: költők és államférfiak, művészek,

tudósok, közigazgatási és közigazgatási szakemberek, a legképzettebb szakmunkások. És ott sűrű, ott sűrűlödik ezer meg ezer elkínzott gyermek, akik most lerongyoltan, korgó gyomorral látják vézna karcsókájukat az ország négy tája felé: A tietek vagyunk, mentsetek meg!

Ne féljete. Születik már megint a lelke-hagyott magyar föld lelke. Végighempergőzött rajtunk az apokalipszis s ilyenkor a föld ősbíró törvényei jobban védelmezik az életet, mint az ifjú civilizáció. Vidéken is ezer a haj, de gyorsabban heged a mezők arca. S ezen a gyöngyűlő tájon rátok te-

kint a magyarság szeme. Budapest gyermekei. Magunknak is alig maradt, de segélykérő kiáltásokra felezzon az ország. Gondoskodunk rólatok. Minden vidéki pajtásotok, ismerős és ismeretlen gyerek, kész szívvel tódul elő s buzdóbban kér számotokra, mintha magának kérne.

Adni jobb, mint kapni s a jókedvű adakozót szereti az Isten. Megsokasodott a világban a gyűlölet, jó, hogy végre szeretnünk is lehet, magunkhoz szorítani agyon-gömbredet testeket, megismertetni csapzott, kócos fűrtötöket, ország árvaí, jövőnk reménye, budapesti gyerekek, Juhász Géza.

A kaláka

rendszer a magyar közösségi érzésnek, egymáson segítő akaratnak egyik nagyon szép, ősi megnyilvánulása volt. Az egymással összefogó erők — ezt számos közösségben láthatjuk — maradandó értékű munkát végeztek, de a mindennapi élet munkáiban is hasznos segítségnek bizonyult az egymásra utalt kisemberek harmónikus, egymást kiegészítő működése. Szántottak, vetettek, arattak kalákában egyes helyeken az emberek, házakat építettek fel, romokat javítottak ki és az együttes erővel végzett termékenység nemesek eredményben volt gazdag, hanem jobban összeforrasztotta, jóbán roszban egygő, igazi bajtársakká nevelte az embereket.

Ha valamikor szükség volt a kaláka rendszer alkalmazására, úgy napjainkban égetően fontos ennek minél teljesebb kiterjesztése. Ezer teendő vár, sürget, követeli a meginduló munkát és sok esetben az egyén habozó, nem érzi magát eléggé erősnek a reá váró feladatokra. Ilyenkor van óriási fontossága a kalákanak. Egykét határozott, a célt tisztán látó ember magával ragadja a többieket és megindulhat a napjainkban egész országunk és társadalmunk szempontjából életkérdéssé vált dolog.

Egyes helyeken azért húzódoznak kelleni a földkre megkezdeni a munkát, mert a közbiztonságot még nem érzik teljesnek. A kalákában való dolgozás ezen a ponton is segítséget nyújt. Ahol az egyes embereknek aggályos lehet egész napokat a határban tölteni, ha 20—30 ember összefog és egyik nap egyik, másik nap másik földön végzi el a munkát, a biztonsági érzés is megnövekszik. Szép példát nyújtanak ezen a téren éppen a debreceni kereskedők, akik között ma nincsen konkurenciát emlegető, egymásban versenytársat látó egyén, valamennyien egy célért dolgozó magyarok, akik összefogva, karavánokban indulnak el távoli farszító utakra, összefogásukban erő, és biztonság nyilvánul meg. Példájukat követhetik a mezőgazdaságban dolgozók, akik egy nagy közösségben szintén könnyebben legyőzhetik a feljüket meredező akadályokat, meggyorsíthatják a munka ütemét, átsegíthetik egymást a nehézségeken és ezzel maradékaltalanabbul, teljesebben szolgálhatják a nemzet javát.

De az összefogás ősi magyar rendszerének nagy hivatása lenne a városban is, ahol a legtöbb épület rendbehozásra, javításra vár és nagyon sok lakást hamarosan rendbe lehetne hozni. Ezekben a helyeken kisebb utcák, vagy háztömbök

lakói foghatónak össze a lakásoknak a lehetőség szerinti rendbehozására, a szemét és törmelék elhordására. Nyolctíz ház lakosai kalákában egy-kettőre más kinézést adhatnának a körzetükbe eső épületeknek és udvaroknak. A fölösleges és csak káros rothadásnak kitétt anyagok eltávolításával pedig közegészségügyi célokat szolgálhatnának, de ugyanezokat saját érdekükben is dolgoznak, mert a járvány nem áll meg a ház falánál, a kerítésnél és mindenkinél egyaránt fontos a fenyegető veszély elhárítása, megelőzése.

Nem kétséges egyetlen magyar ember előtt sem, hogy ebben az évben hatalmas feladatokat kell megoldanunk, ha elő akarjuk segíteni a helyzet javulását. Ennyire nehéz körülmények között talán még soha nem élt a magyar ember. De éppen ezért van szükség töp-

rengést nem ismerő, céltudatos, kemény munkára és a közösségi érzés minél teljesebb felébresztésére. Meg kell értenie ma mindenkinek, hogy ebből a közösségből nem szakíthatja ki magát senki, ennek feladatait vállalnia kell. A termelés, a minél előbb meginduló építőmunka érdeke kívánja, sürgéti, parancsolja az összefogást és ennek a közös munkának a magyarság által már évszázadok óta megteremtett rendszerét a kaláka. Ezt a rendszert ma ki kell emelni az egyes közösségek, falvak kereteiből, országossá, egész társadalmunkat átfogó erővé kell változtatni, hogy a németek által kifosztott, tönkretett ország minél előbb újra a fejlődés útjára lépjen, a magyar családok számára pedig biztosítsuk a holnap szükségleteit: a kenyeret és otthont.

K. I.

Erdői Ferenc belügyminiszter példamutató határozata a felelősség vállalására az ügyek gyors intézésénél

Hétfőn töltik be a polgármesteri állásokat

A város törvényhatósági bizottsága hétfőn délelőtt újból rendkívüli közgyűlést tart. Voltaképpen ez a közgyűlés mutatja meg az új idők gyakorlati szellemét és azt, hogy az élel követelményeinek alá kell rendelni minden formáságot. A lényeg a fontos és nem a jogi formák.

A városi közgyűlés ugyanis most tölti be a polgármesteri állást. ezen kívül két olyan polgármesteri állást is, melyek közül az egyiket külön ötévesen meg kellett szüntetni. Mindegyik állásnál hosszú uat járó felmentést kellett volna megszerezni a jogi képesítés alatti felmentéshez.

A gyakorlati élet, a munkásság és általában a dolgozó társadalom mindezek felett azt követeli meg, hogy a formalitások hátszínházaságának legyen vége és minden erőfeszítést fogjunk össze, hogy a közösséget szolgáljuk.

Erdői Ferenc belügyminiszter így fogta fel ennek a mostani városi közgyűlésnek az ügyeit. Nem a régi formákhoz ragaszkodott, hanem gyakorlati alapon fogta meg a kérdést és ami a mulban a minisztériumokban vagy egyillet-

la an nem volt szokás, vagy csak kivételesen ritka esetben történt meg: „rövid uton” jóváhagyta, hogy a megüresedett polgármesteri és helyettes polgármesteri állást beöltötsék és ugyancsak jóváhagyta a második polgármesteri állás megszervezését is.

De még ennél is több felelősséget vállalt a belügyminiszter, példát mutatva a közigazgatási tisztviselőknek arra, hogy az aktatologatásnak és a magukról való felelősség elhárításának vége és az eljűk kerülő ügyekben hogyan kell eljárni, nevezetesen a belügyminiszter megadta a felmenést is a törvényhatóság kérelmére ahhoz, hogy a polgármesteri állások helyölésénél az eljűk jogi képesítéstől tekintsenek el. A miniszter elhatározásának indoka köztudomású: „a fennálló rendkívüli viszonyokra és a kormány programjába foglalt elvek” hivatkozással elutasítással adta meg a miniszter a felmentést. Lehet, hogy jogilag ez formailag ez nem egészen precíz, de egészen bizonyos, hogy a miniszter eljárását minden fórum helyeslően veszi majd tudomásul. Az élet a fontos és nem a formalitások!

Még három hónapig tart a cukorinség

Napjaink súlyos problémája a cukorhiány, melyen — sajnos — a legközelebbi időben alig lehet segíteni. A nagy cukorinséggel való spekuláció ennek a fontos cikknek az árát is fantasztikus magasságra emelte az árak, tekintve, hogy amikor csak ritkán és feketén kapható, még tovább is feljebb fognak szállani.

Debrecen közönsége a múlt év szeptember havában kapta meg utóijára a cukoradagját. A közbejött sorsfordulat miatt, részben pedig a németek romboló és rabló dühököltetésében a cukorkészletek eltűntek, a gyárak egy része elpusztult.

A múlt évben Magyarországon még 19 cukorgyár működött, amely 29.600 embert foglalkoztatott. Termelésük sok ezer tonnára rugott. Ma a Tiszántúlon öt cukorgyár van, de egy sem dolgozik, mert a gépek egy részét a németek tönkretették, másrészt pedig leszerelték. Csak a sarkadi cukorgyár maradt üzemképes állapotban, de itt az anyaghiány a baj, mert ősszel a háború a répatér-

més behordását és összeszedését megakadályozta.

A pénzügyminisztériumban foglalkoztak a cukorgyártás kérdésével s mint már közöltük, a debreceni pénzügyigazgatóság egyik tisztviselőcsoportját be is osztották az állami jövedékek ellenőrzéséhez, így a cukorrépatermés betakarításának munkálataihoz, továbbá a dohány- és szeszjövődék körüli teendők elvégzéséhez.

Mint értesülünk, a pénzügyi kormányzat állandó tárgyalásokat folytat a cukor, mint a szeszgyártás megindítása ügyében. Egyelőre, hogy a cukorinség a közönség segítségére legyen, a pénzügyi kormány megengedte a cukorrépatörp készítését, amely normális időben a jövedéki szabályokba ütköző cselekmény. Debrecenben mintegy 20 engedélyes készíti a répatörpöt, a falukon is igen sokan. Szó van arról is, hogy a szeszgyártáson kívül a kisüsti pálinka főzését is engedélyezni fogják.

Ami cukor ma forgalomban van, az Erdélyből jön Debrecen-

be. Nagyvárad, Arad és Temesvár nagy cukorkészleteiből jut egy kevés kristály áru a városba a legkalandosabb utakon. Tulajdonképpen sem Erdélyben, sem Romániában nincsen újabb termelés. A régi készletek használdnak fel, anélkül, hogy újabb gyártással pótolni tudnák a fogyasztást.

Még néhány héttel ezelőtt Nagyváradon 60—70—80 pengőért lehetett a cukor kilóját megvásárolni s mire az áru Debrecenbe érkezett, a költségekkel és haszonnal 100 pengőjébe került a cukor annak, aki hozzájuthatott. Tegnap már Nagyváradon 95—

98 pengőért adták a cukrot, úgy-hogy ez a szállítmány már nálunk körülbelül 140 pengőért kerül forgalomba. Ezt a magas árat vendéglők, cukrászdák fizetik meg. A közönséges halandók, betegek, aggok és csecsemők egy részéről a zugiac titokzatossága, másrészt megfizethetlensége miatt nem részesülhetnek a cukorfogyasztás gyönyöreiben és tápláló ereje áldásában.

Illetékes helyen úgy informáltak bennünket, hogy legalább három hónapig tart még a váltság, amíg ismét magyar cukor kerülhet normális áron a fogyasztó asztalára.

„Az ítélet már utban van, — a szovjet tankok Berlin felé közelednek!”

Moszkva, március 3. A Pravda levelezőjének cikke: »A békés németek«. A németek egyformák Landsbergben éppen úgy, mint akarmelyik más német városban. Vegyük csak szemügyre őket.

Fehér karszalagot viselnek, csendesen ácsorognak, vagy kalapjukat levéve hajlonganak és köszöntik a szovjet harcosokat és tiszteteket. Ezek az úgynevezett »békés német bürgerek«. Arcukról lerf a félelem. Tudják, ültöt a leszámolás órája. Alázatosak, mert tisztában vannak vele, hogy tehetetlenek. Most csak egyet akarnak: mellükre, hátukra táblát akasztani: Kérem, mi békés, bizony isten békés németek vagyunk. Csak mikor nem látja őket senki, akkor gyullad ki szemükben valami gonosz zöldes fény. Láttatuk már őket abban az időben, amikor még az oroszok a Visztulánál voltak? Akkor bizony harciasak voltak ezek az úgynevezett »békés« rabszolgaárúsító német bürgerek. Akkor még nagyon harciasak voltak. Ja, messze volt a front. Erősen bíztak Hitler sáncában és a német harci szellemben. Közben a front nagyot lépett. A Visztulánál volt és két hét alatt az Odernél termelt. Összeomlottak a német sáncok és a német harci szellem is maguk alá temették. A németek tudják, hogy Hitler seregeire többé nem is számíthatnak. Nem is annyira Németország sorsa, mint a saját sorsuk érdekli őket. Egy landsbergi németünk meg is kérdezte, mit fogunk velük csinálni? Kiváncsiak voltunk, hogyan viselkedik és így feleltünk: Hogy mit csinálunk magunkkal? Azt, amit maguk csináltak mivélünk. Elsápadt, fejéhez kapott, aztán hirtelen felénk fordult: Nem, nem, maguk csak meg akarnak ijesztetni, hiszen maguknál ez meg van tiltva, maguknál egészen más törvény van, mint nálunk. Olvas-tam. A nyomorult nagyon jól tudta, hogy mit nem vagyunk németek, de a gázkamrákat, a halálra kínozt szovjet polgárok szécsereit nem felejtjük el. Előbb azt mondtuk, hogy ezek a békés németek tehetetlenek. Most alázatosak. Ott állanak hosszú sorban a landsbergi városparancsnokság épülete előtt, ahol összeírják őket. Az egyik ilyen békés német összetöprődött számalmas alak. Unos-untalan kérdezteti a többiektől, hogy kiengedik-e innen az embert? Ez a német francia, holland, lengyel és belga frögépekkel kereskedik, csak úgy békésen. Egy kicsit milliomas lett, egy kicsit megszédte magát, egy kicsit belépett a náci-pártba, nagy-nagy kényyszerülve. Az összeírást végző tüzfőhadnagy a számalmas alakra tekintve, nem állhatta meg, hogy fel ne kiáltson: Hát ez az a magassabbrendű ária-faj. Emelje a nyomor, ha ránézek.

Landsberg volt rendőrkapitányságán igen épületes dolgokat látunk. A hatalmas páncélszekrény épségben maradt. A páncélszekrényben iratok. És ezekben az iratokban? Elolvassuk. Ki a

megbízhatatlan, ki a megbízható, kiket kell megfigyelés alá helyezni, hány-szor volt moziban, cirkszban, hány-szor hívta meg barátait család körbe és így tovább. Itt mindent és mindenkit számontartottak, még a halottakat is. A szovjet csapatok oly hirtelen érkeztek Landsbergbe, hogy a rendőrtisztviselők már csak a pénzeszközöt tudták tervszerűen kiüríteni.

Majd egy másik békés német következik, aki a világot sem titkolja, hogy a tulajdonosa a landsbergi szeszgyárnak. Kicsit húzódozva vallotta be, hogy vegyicélokra gyártott szeszt. Siet elárulni a szovjet tisztnek, hogy a gyár egyik tartályában még van kétezer tonna szesz és most nem tudja, kinek adja el. Lám, a békés német, mily békésen akar vesztegetni. A tüzfőtiszt rá se hederít és már szólítja a következő békés németet. Ez a következő foglalkozására nézve orvos. Egy nagy laboratóriumnak lett az igazgatója, amikor belépett a náci-pártba. Miért lépett be? Élni akart — feleli az orvos. És kísérteti nyúlat helyett emberekkel kísérletezett. Oroszokkal is. Azok nem akartak élni? Az orvos hallgat. Aztán letépi a fasiszta jelbnyét és kijelenti, hogy ő volt szociáldemokrata. Most eszébe jutott a szociáldemokrata múltja.

És jönnek hosszú sorban a békés háziurak, törvényszéki bírák és fegyőrök, a lélekkúfárok, akik együtt ültek annakidején véres diadalünnepeket, akik ma rogyadozó inakkal kegyelemért esedeznek. Mi, kérem, békés németek vagyunk, mi nem öltünk, nem gyilkoltunk senkit, mint Hitler, Himmler, meg a többi. Rendben van, mindenki megkapja a magáét, Hitlernek is, Göbbelsnek is, Himmlernek is külön kötet jár, mert a megtorlás nem marad el, az ítélet már utban van és a szovjet tankok Berlin felé közelednek.

Balogh István államtitkár ma vasárnap délelőtt fejteletti előadását Oroszországról

Dr. Balogh István miniszterelnökségi államtitkár ma, vasárnap, március 4-en délelőtt 11 órakor az Arany Bika dísztermében tartja meg nagy érdeklődéssel várt előadását Oroszországról. Előadásának címe: Mit látam Moszkvában? Huszonöt éven át a tendenciózus propaganda következtében jó ormán semmit sem tudunk meg Oroszországról és most Balogh István feltárja Oroszország, Moszkva társadalmi és kulturális helyzetét, a való állapotot. Számos érdekes és tanulságos intimitás tár fel, a melyeket több hetes moszkvai ottartózkodása miatt szerzett és valódi, hű képét adja Oroszországnak. Ez érdekes, időszerű előadás méltán tart nagy érdeklődésre számot.

— Vagyonmentő Bádagos-u. 1.

Budán az oszrom alatt is tartottak istentiszteletet

Most érkezett Debrecenbe Tass János pocsaji lelkipásztor, aki eddig Budán tartózkodott. Elmonda, hogy úgy a református, mint a katolikus papság példatádon viselkedett a legnehezebb napokban is. Budán alig szünetelt a borzalmas ágyúszó, egymást érték a légitámadások, de a lelkipásztorok nem mulasztották el kötelességük lelkiismeretes teljesítését. Sok alkalommal tartottak istentiszteleteket, de ezeken túl is állandóan tördtek a hívekkel, vigasztalták, bátorították a megfélemlített embereket. Nem tettek közöttük valláskülönbséget, a szenvedés, a nyomorúság óráiban mindnyájan testvérnek érezték a másikat.

Pult mérleget
súlyokkal magas áron veszek
HEGEDŰS, Arany János utca 18. sz.

Kiss Lajosné
Bessenyei Erzsébet
okl. zongoratanár zongoratanít tanít kezdőket és haladókat. (Burgondia 15.) Érdeklődni lehet Bessenyei Ilona kézimunkaüzletében. (Vár-u. 2.)

Veszek, eladok
szövetet, vásznat, férfi és nő ruhát. Megbízásból a legmagasabb árat fizetek arany- és óráért.
Piac utca 21. BLUM
Sesztina-vásztól mellett

50 holdas
szőlőbirtok
bérbeadó!
„Debrecen határában” jelígre a kiad ba

VESZEK
fonalat, selymet, vásznat, harisnyát, szövetet.
AJÁNLAT
gyapjú költőrua, előnyomda, szemeltesítés, kötéshezet fonalból.
SZILÁGYI DIVATHÁZ
Piac-utca 59. sz.

Amerika csodája
legkorábbi kifejtő
vető borsó
nagy és kistételekben kapható!
Jónás János
Csapó-utca 37. sz.

METEOR MOZGÓ
Vasárnap
Párttitkár
Előadások kezdete 11, fél 2, 3 és fél 5 órakor
Jegyelővétel egy órával előadás előtt

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szombattól, III. 3—szereclég, III. 7-ig
1 bolond
100-at csinál
zenés bolondság 3 felvonásban
Előadás kezdete fél 4 órakor
Jegyrendelés telefon 110

Aránytalan jövedelmek

A levitézett korszak egyik legnagyobb bűne, a Gömböskormányval kezdődött. Szépen fejlődött, gyarapodott egész a Szálasi kormány csúfos megalkulásáig. Ha valaha volt kompció ebben az országban, ha volt jogtalan, törvénytelen vagyonszerzés, úgy ez az elmúlt időkhöz a hőskorát élte. A könyökkel dolgozó politikai brávók éhes hada szállta meg az országot. Megszállta az országházat, a vármegyét, a várost, a falut egyaránt. Egyre másra alakultak az egykezes intézmények. A futurák, a hombárok, a borközpont, a faközpont, a papírközpont, a malomegyesület és még a jó ég tudja hány és hány olyan intézmény, amelyben mindenütt ott ült a nagy politikus, a házból élő árvalányhajjal fel-díszített pörgekalapos honmentő. Jaj volt annak, aki kritikát gyakorolt. Hazaáruló lett aban a pillanatban. Jaj volt annak a napilapnak, mely ezt szóvá merete tenni hasábjain, rögtön destruktív, zsidó sajtó volt. A kijárási, mások vagyona-nak osztogatása napirenden volt. A protekciós kereskedelmi és ipari vállalatok jövedel-mei hihetetlen méretűre duzadtak az állam kasszájából nyújtott segélyekből. Az igaz-gatóságokban mindenütt ott ültek a magasrangú miniszte-riális urak, az országos képvise-lők, a törvényhatósági és megyei bizottság kijáró urai. Az összeférhetlenségi törvé-ny pedig készült. Készült úgy, mint a Luca-széke. Az összeférhetlenségi törvény azonban az uralmon lévő hon-atyák természetével összefér-hetetlen volt. Ezzel az egymást lámogató házassággal szem-ben tehetetlen volt a kevésszá-mú ellenzék, de még a saját pártjukban ülő jobb belátású párttagok is. Így aztán jött a búsas jövedelem. Nőtték, gyarapodtak a munkanélkül szer-zett jövedelmek. Néhány év alatt megdöbbenő nagy va-gyonok keletkeztek. Olyan urak lettek dugszagdagok, akik-ről köztudomású volt, hogy az adósságuknál egyebük nem volt.

Az ideiglenes nemzeti kor-mány azonban nem felejtkezett meg ezekről a könnyen szerzett jövedelmekről, vagyo-nokról. Visszaköveteli! Vissza-követeli azok javára, akik ke-serves munkával szerzett, szü-kös keresetükből izzadták ki az állami adókat, amely ebben a vitézi korszakban bizony szintén nőtt és gyarapodott. Örömmel kell üdvözölni min-den polgárnak az ideiglenes nemzeti kormányhoz ezt az el-határozását. Adjanak számot az országgyűlési képviselő urak, azok a közalkalmazot-tak, akik mint igazgatósági ta-gok és szakértők oly nagy oda-adással támogatták az olyan kereskedelmi és ipari vállalko-zásokat, amelyek az államnak, városnak, vagy bármely közül-letnek szállítottak, — hogy miként szereztek vagyonukat. Mutassák ki, hogy mennyi jö-vedelmük volt 1932 december hó 31-étől 1943 december 31-ig és mennyit szaporodott vagyo-nuk ugyanez idő alatt. Becsü-letes, igazságos rendelkezés ez. Keserves, szomorú helyzetbe kerültünk. Nyomorult állapo-tunkban ott kell megfognunk az állami jövedelmet, ahol a vagyonszaporulat nem a meg-feszített, szorgalmasan vég-zett munka eredményéből adó-dott össze, hanem a befolyás,

a kijárási, összeköttetés, a ro-koni kapcsolatok révén. A ren-delet méltányos. Biztosra vesz-szük, hogy végrehajtása igaz-ságos lesz. Nem lesz kivétele-zés. Nem lesz kijárási. Nem lesz protekciós. Erre garan-cia a mai kormány. Ha pedig mégis ezt bárki megkísérelné, hogy a rendeletet végrehajtó tisztviselő nem annak szelleme szerint alkalmazná, a büntetés legyen szigorú és példaadó. Nagyon fontos állami érdekről van szó. Szörnyű leromlottsá-gunk, keserves sorsunk szám-lóját fizessék meg azok, akik ezt előidézték, akik ebből anyagi előnyökhöz jutottak, akiknek előbbrevaló volt a sa-ját gazdagodásuk, mint az or-szág érdeke. Fizessék meg el-sősorban azok, akik 1943. év őszén, amikor dr. Vásáry Ist-ván jelenlegi pénzügyminiszter az országgyűlésen indítványt tett a vagyonok, a jövedelmek felülvizsgálására, ezt elutasí-tották, mert ez szerint csak úgy lett volna tárgyalható, ha önálló indíványként adják be. Fizessék meg azok, akik az ugyancsak dr. Vásáry István szorgalmazására az ellenzéki pártok által aláírt e tárgyban beadott önálló indítványt tár-gyalni jönnek nem látták. Fizes-sék meg azok, akik úgy gon-dolják, hogy a könnyen szer-zett vagyonnal örökre odébb-állhatnak, ezt tőlük többet soha se ki vissza nem veheti. Fizessék meg, ha másként nem lenne behajtható, vagyonelkob-zással, mert ez a pénz az or-szág közönségének zsebéből munkanélkül vándorolt a zse-bükbe, így tehát az őket meg nem illette. A kormány így is konciliánsan jár el. Semmiféle büntetési szankciót nem helyez kilátásba. Hiszük, reméljük, hogy ebből a rendelethől a közéleti tisztogatásnak arra az útjára léptünk, amelyről letér-ni soha nem is fogunk.

De nemcsak azért van e ren-deletnek jelentősége, mert ille-gitim uton szerzett vagyo-nokat fogunk visszakövetelni. Ennek a rendeletnek nagyje-lentőségét abban látjuk, hogy az így befolyt állami jövedel-mekből olyan nagy problémá-kat fogunk megoldani, ame-lyek égetően sürgősek és ame-lyek itt dörömbölnék az új né-pi politika kapuján. Ilyen problé-ma a földbirtokreform. En-nek végleges megoldása elodáz-hatatlan. Evtizedes problémá-ja ez már az országnak, itt az alkalom, amikor ezt közmege-légedésre megoldhatjuk. A va-gyondezsma rendelet párhuzam-osan lesz végrehajtván a földbirtokreformmal, úgy egy-szerre olyan nagy haladással visszük előre a népi politika kialakulását, amely jótékony hatással lesz a méltánylandó elégedetlenség lecsapolására, amelynek igazsága elől kitér-ni nem lehet. Egycsapásra meg lehet oldani talán még a ki-osztott birtok gazdasági esz-közökkel való felszerelésének kérdését is, amely nélkül nem képzelhető el a kisgazdálkodás megindítása.

Itt vannak a lerombolt ál-lami gyáraink felépítése. Az állami hidak helyreállítása. A tönkrement országúti jókar-bahelyezése. A lerombolt váro-si lakások felépítéséhez a se-gélynyújtás. És sok-sok meg-valósításra váró tennivaló, hogy az országos munka meg-induljon úgy az ipari, mint a kereskedelmi és termelési ágazatokban. Örömmel hajtjuk meg az el-

ismerés zászlaját a kormány-előtt. Bárkié a kezdeményezés, be kell látnia minden polgár-nak, hogy ezzel a rendelettel az elmúlt korszak egyik ször-nyű hibáját, politikai befolyá-sának gazdagodásra való fel-használását igyekszik az egész magyar társadalom javára hasznosítani.

Reméljük, hogy ez csak a kezdet. Ezt követni fogja több ehhez hasonló rendelet, amely nyakonfogja a napjainkban is grasszáló titkos nagy jövedel-

meket. Várjuk egész adózá-sunk rendszerének progresszív alapokra való helyezését. Fog-yasztási adók igazságosabbá tételét. Mi pedig: akik öröm-mel látjuk a rendeletben a közéleti tisztaságra való törek-vés érdemes munkáját, igye-kezzünk ezt azzal méltányolni, hogy a kormányhoz legyünk segítségére teljes erőnkkel, tá-mogassuk minden olyan mun-káját, amely előrelendíti ha-zánk demokratikus újjáépíté-sét. Dózsa György

„Magyarországon közel 5000 ezermester és másfélszáz ezer tehetség él“

A napokban cikk jelent meg a „Debrecen“ hasábjain a te-hetségkutató új módszereiről. Ezzel kapcsolatban felkereste szerkesztőségünket dr. Gencsy István budapesti egyetemi ma-gántanár, aki tudományos éle-tünk több tagjával együtt jelenleg Debrecenben tartózkodik és érdekes dolgokat mon-dott el arról, hogy a magyar élet milyen gazdag tehetségek-ben és ugyanakkor mennyire hiányzik egy olyan intézetünk, amely a tehetségfejlesztést tűzné ki feladatául.

Két évtizede foglalkozom a tehetségkutató kérdéssel — mondotta munkatársunknak Gencsy István. — Az utol-só öt év alatt elkészítettem és 1944. év januárjában bete-rjesztettem a kultuszminiszte-riumnak a magyar tehetségek kataszterét, mint öt évre ter-jedő munkám eredményét. 153.472 egyént jelöltem meg, mint átlagot meghaladó tehet-ségű egyént. Foglalkozás te-kintetében a legváltozatosabb ez a kimutatás. Van benne ze-neszerző pásztor, mesemondó favágó, szobrász köztisztviselő (éppen a megyeházán dolgozott az illető: dr. Róth főszolgabi-ró), regényíró cipész és mások. Sajnos azt tapasztaltam, hogy jelentős részük maga sem ér-edt tudatára képességeinek. Ugyanakkor, mikor sok dillet-táns erős könyökkel fel tudja magát tornászni, éppen azok, akiknek igazi tehetség csillog, elhanyagolják, semmibe sem veszik a bennük levő értékeket. Ha lenne egy intézetünk, ahol tehetségeinket foglalkoz-tatnánk, lehetőségeket nyitná-nak számukra, módot nyujta-nának az önképzésre, bizony nagyon sok kallódó, elvesztett tehetséget meg tudnánk men-teni.

A tehetségeinkről szólva külön lapra tartoznak az ezer-mesterek. Ez egy magyar spe-cialitás. A nehéz viszonyok kö-zött, ezer akadálytól vissza-vert, örökös kétségek között győtrődő magyar lélek formál-ta ki ezt a különös embertí-pust, mely nálunk rengeteg változatban él. Általam megál-lapított számuk 4898. Külön-ösen sok soraikban a feltaláló. Legmélyebb emlékem egy Szathmári István nevű nagy-károlyi ezermesterről van, aki-nek 345 különböző szabadal-ma volt bejegyezve. Volt ezek között egy készülék, mely a virág szirmából a méz pumpál-ta ki, tehát a méh munká-ját végezte. Szathmári 200 négyszögölnyi kertjében csupa mézelő növényt termesztett és sajátkezüleg gyűjtötte méz-üket — szép eredménnyel. Egyszerű környezetében kész vegyészeti laboratoriuma volt, ahol mindenből kivonatot, esz-zenciákat készített és arról beszélt, hogy találmányai ré-vén elérjük azt, hogy gyü-mölcsből, terményből, minden-

ből csak a kivonatot kell szál-lítani, ami súlyban 8—10 szá-zaléka az eredeti terménysúly-nak és a kivonatot egy min-denütt előállítható masszába vegyítve lehet használni. Fog-lalkozott az önmaga elé sineket rakó vonat, a vízvezeték mintájára való közellátás kér-désével és bonyolult szerkeze-tek fabrikált... Ilyen ezer-mesterek mellett egész sereg olyan van — ezeket fel sem vettem kaftaszterembe — aki gyakorlati dolgokban, mester-ségekben ezermesterek.

Tehetségkutatószolgálatunk legfontosabb feladata lesz — fejezte be nyilatkozatát Gen-csy dr. —, hogy a tehetség fel-kutatását nyomon kövesse a tehetség támogatás. Akiben észrevesszük az értékelésé-gét, annak nyuljunk hátra alá, tegyünk meg mindent érte, hogy kibontakozzon a benne levő képesség. A tehetséget pe-dig ne csak az iskola falai kö-zött keressük, hanem túl azon, az életben is, mert nagyon sok értékünk van azok között, akik már elhagyták részben az iskola padjait és akik számára még most sem jön későn a tá-mogatás.

Ezen a téren a múltban bizony gondatlansággal, rean-törődőmséggel találkozunk. A demokratikus Magyarorszá-gon, ahol a népre támaszko-dunk elképzelhetetlen, hogy továbbra is könnyen men-jünk el értékek mellett. Min-den megtalált és felhasznált te-hetségünkkel nemzetünknek használunk, a közönségnek te-szünk szolgálatot.

A közönség szava

A RENDŐRSÉG FIGYELMÉBE!

A napokban megjelent hirdet-mény szerint az udvarokról a sze-met nyolc nap alatt el kell tá-voztatni. A lakosság hozzá is fo-gott, hogy eleget tegyen a felhí-vásnak, azonban sokan a belsősé-gi utcákról egyszerűen a külső-ségeken üres magántelkekre hord-ják a szemetet. A hirdetmény ugyanis nem jelöli meg azokat a helyeket, ahová a szemetet kell hordani s egyes szekerek ott rak-ják le, ahol jónak látják. Mondanom sem kell, hogy a szemetet ilyen körülmények között éppen olyan veszedelmes a járványok szempontjából, mintha bentma-rad a városban. E kérdésben sür-gős intézkedést kérünk az illeté-kesektől. (Aláírás.)

A TISZTVISELŐK HELYZETÉT

a felhőkarcoló magasságra eme-lkedett árak egyre nehezebbé tes-zik. Minden réteg át tudja há-rítani ezeket az árakat egyedül a tisztviselő nem. Másfoglalkozású egyén, ha többet dolgozik, többet keres, a tisztviselő azonban hiába görnyed egész nap, hiába túlórá-zik, fizetése nem emelkedik. Kér-jük a mai megértő, demokratikus szellemű vezetőket, segítsenek a nehéz helyzetben levő tisztviselők társadalmán. A felosztandó föl-dek kapcsán pedig kérjük, hogy abból megmávalásra a kisfizetésű és sokgyermekes tisztviselőknak is juttassanak. Szathmáry Magda.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1945. III. 4.

Orvosi műszereket
fecskenőket veszek!
Orvosi műszerüzem
Piac utca 41. szám

Veszek, eladok
mindenféle fűszert és rövidarut
Fahidi József
Simonffy utca 6. szám

Mindennemű textilárut veszek
Bajdó, Piac u. 55

Nagy összeggel jutalmazom
azt aki a Simonffy utca 20. sz. alatti lakásomról elhurcolt bútoraim, ágyneműim és ruhaneműim nyomára vezet
BLUM, Piac utca 21., üzlet

Ernyőszalonomat újból megnyitóm!
Javításokat vállalok!
Lichtmann László
Piac utca 77. szám.

Legjobban étkezhet az Otthon sűrű étteremben
Sas utca 2. sz. Olcsó árak!
Figyelmes kiszolgálás!
Cégtulajdonos:
özv. Gömör Menyhértné

MAGAS ÁRAT FIZETEK
vászonért, szövetért, ugyanott megbízásból aranyat, karórárt veszek
Piac-u. 59. üzlet.

Távolléteimből hazaérkeztem üzleti működésemet folytatom
Legmagasabb árakban vásárolok **gyapjút mindennemű bőrt és angóra szőrt**
Friedländer Testvérek
Hatvan utca 37. szám.

Simay Erzsébet
női szabó vállal női-, gyermek ruha készítését. Bethlen u. 45

Termelés és politika

Dr Harsány Péter okl. mezőgazda

A hó elolvadt. Lassan megérkezik a tavasz, a legnehezebb tavasz, ami eddig a magyar rónára fakadt. Súlyos árat kell fizetni a múlt politikai bűneiért. Ezernyi baj, gond, súlyos probléma nehezíti a magyar gazdára. Eddig zöld asztal mellett politizáltunk, terveket szőttünk, szerveztünk és szervezkedtünk. Bármilyen küzdelem vár ránk, — most ki kell menni az elhagyott tanyákra.

Uresen állnak a tanyák. Bebarangolhatjuk a határt, félórányi járásra füstöl itt-ott egy-egy kémeny. Lakóházak, istállók bedültek. Görékat, pajtákát feltüzelték a visszavonuló ellenség. És mégis meg kell kezdeni a munkát. Lábon áll a tengeri, történelmi. Nincs jószág, nincs székér, ami beszállítsa. A gazda pedig még mindig a zöld asztalnál vár, politizálva.

A múlt bűne ez is: megakadályozták a szabad gondolkodást. Elzárták a demokratikus eszméket a magyar gazda előtt. Most kiszomjazottan, teli tudóval szívja magába. Nem esoda, ha egy kisést meg is szedül tőle. Túl gyorsan kapja a demokráciát ahhoz, hogy megértse. Sürgős felvilágosító munkára van szükség és kell, hogy a pártok ebben egységesen járjanak el. Nevelni kell a demokráciára s nem versengeni az ígéretésben. A demokrácia elve egy és oszthatatlan, bármelyik a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontban egyesült párt képviselje, vagy hirdesse azt. Egységes felvilágosító nevelés kell és nem féltékeny ígéretés! Ha ezen nem segítünk, egy tényezővel több lesz, ami a termelést megnehezíti.

A fiatal magyar demokrácia fénye köré, mint láng köré a lepkek, tódul a magyar gazda. De most már virrad, — vissza a tanyára! Friss, földszagú a határ. Kevés a jószág, kevés a gép, ami segítsen, — több munkára van szükség. Vissza a földhöz a politikától! A demokrácia általános ereje úgysem maradhat a pártelhelyiségek falai között, hanem kimegy a vidékre és ki kell, hogy menjen a vidékre. Mert ha nem lesz egységes, felvilágosító munka, téveszmék burjánzanak majd mindenütt.

Már is furesa jelenségek vannak sok helyen: »Fasiszta az, aki gazdasági cseléd marad!« És ott hagyják a tanyát, beköltöznek a faluba, városba.

Végzetes következménye lesz az ilyen tévútravezetésnek. Történelmi áll a tengeri. Csépeletlenül sok aszlag búza. Alig van őszi vetés és nincs őszi szántás.

Világítson ki végre a demokrácia igazi fénye a legtávolabbi tanyába is, hogy a demokrácia hamis mezében jelentkező reakciós propaganda ne szabotálhasson. S álljon helyre a bizalom és a termelés nyugalma.

A készülő földreform nem lehet ok arra, hogy megfúduljon a munka. Csak a reakció gonosz-sága lehet az a propaganda, amelyik a készülő szociális reformokat, földbirtokpolitikai munkát a szabotálásra használja fel.

A vajdú földreform szelleme más tekintetben is zavarokat okoz. Ma már senki előtt sem kétséges, hogy szükség van földreformra, de főként arra van szükség, hogy végre már megjelenjen s ne függjön Damokles kardjaként a birtokosok felett. A gazdálkodó ma minden garast a fogáshoz ver, minden befektetésről fázik.

Pedig éppen elég befektetni-váló volna. Lovakat, igásökröket — az elhurcolt felszerelés helyét újat — kelene vásárolni, a magasabb szociális igényeknek megfelelőleg magasabb napszámbréket kell fizetni. Legtöbb esetben

nincs ma a birtokosnak elég tőkéje mindezekhez s ha van is, nem meri befektetni. Sok azoknak birtokosoknak száma, kik kedvesegetten otthagyták a földet. Falvaktól távolabb a gazdaság néhány cselédje képtelen ilyenkor az egész birtokot maga megművelni. Sem munkával, sem tőkével nem győzheti.

Német halálgyárak, gázkamrák és embermáglyák borzalmairól beszélt 14 Debrecenbe érkezett deportált

Az utóbbi időben sokszor szóba került a németországi halálgyárak, embermáglyák borzalmas titka. Lehullt a lepel azokról a bestiális kegyetlenséggel elkövetett rémtettekéről, ami a minden emberiességből kivetkőzött náci banditák szadzimuszának orgiájában megnyilvánult. Szinte hihetetlennek tűnne fel az egész, ha nem olyan emberek mondanák el, akiknek vonásaira rá van írva az átélt szenvedések története.

A múlt nap Debrecenbe érkezett és a rendőrség politikai osztályán Gerő András csoportvezetőnél jelentkezett Halbrón László józsa földbirtokos, akit a múlt év áprilisában Nyíregyházáról a birkenau halálgyárba szállítottak és megérkezett Auschwitzból dr. Schreiber László 12 társával. A Debrecenbe érkezettek újabb részleteket tártak fel a németországi halálüzemek emberpusztító működéséről.

— Négy hélig jöttünk — mondták —, míg Debrecenbe megérkezünk. Nem számított a fáradság, nélkülözés, a fontos, hogy már itt vagyunk és az átélt események úgy tűnnek fel, mint egy gonosz, lidérees álom.

— Mit tudnak a német halálgyárak titkairól? — érdeklődünk.

— Minden szó igaz, amit ezzel kapcsolatban beszéltek. A gyermekeket 12 éves korig és az idősebb felnőtteket 50 éves kortól a legszörnyűbb módon meggyilkolták és testüket elégették. Három ilyen halálkamra volt a mi telepünkönél felállítva. Mindegyik a fűrdő-felírást viselte. Ebbe terelték be az embereket, akiket többet nem látott senki. Mikor megtelt a gázkamra az áldozatokkal, akkor légmentesen lezárták és csángázzal gyilkolták meg őket. Aztán egy önműködő gépezettel átdobták a holttesteket a krematóriumba, ahol foszfort öntöttek a tetemekre és úgy hamvasztották el. Azt beszélték azonban, megtörtént, hogy az áldozatok még nem fulladtak meg a gáztól és eszméletlenül, de elevenen égették el egyik-másik csoportot. Volt olyan nap, amikor így közel 100.000 embert végeztek ki. Auschwitzban később a három halálkamra is kevésnek bizonyult és egy halálkocsit állítottak be. Ez egy hatalmas gépkocsi volt, ebbe ültették az áldozatokat, a halálkocsi ajtaja becsapódott és gyilkos gáz végzett az embereken, akiket aztán kiszállítottak előre megállapított helyre és máglyán elégették. A meggyilkoltakra vonatkozó iratokat, kimutatásokat német alaposítással eltüntették. Nem tudták eltüntetni azonban az emberi lelkekbe beégetett szörnyűségeket, melyek vádlón sikkoltanak a náci-rendszer felé.

— A tanuk nélkül végrehajtott gyilkosságokon kívül azonban mindennapos volt, hogy ha valaki a mezőgazdasági munkát, vagy gyári munkát nem bírta, egyszerűen lelőtték. Sok keresztény is dolgozott velünk, most is velünk van Kis Lajosné és három gyermeke. A keresztények közül nem tudok arról, hogy kivégeztek volna, életet és perest azonban teljesen egyformán kap-

Es történelmi marad a tengeri, számtalanul maradtak a földiek. Térjen vissza mindenki a helyére!

Vegyük elejét a hamis propaganda terjedésének. Oszlasson el minden kétséget a mielőbb megjelenő földreformrendelet és mikor termelésről van szó, tegyük félre a politikát...

— A deportáltakat a németek karjukon tusztintával tetoválták. Számot kaptunk mindnyájan.

Felgyűri karján az inget, úgy mutatja: 600.304.

Ezeket mondták a Debrecenbe érkezettek a németországi halálüzemek borzalmairól. Minden szavuk síkoltó panasz, döbbenetes vád a minden emberiességet megcsúfoló, tömeggyilkosságot halmozó német bandilizmus ellen.

PÁRTÉLET

A Polgári Demokrata Párt híre

Közismert, hogy az Ideiglenes Nemzetgyűlés összeülése idején a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontot öt párt hozta létre. A két munkáspárton kívül a Kisgazda Párt, a Nemzeti Parasztpárt és a Polgári Demokrata Párt hozták létre. Az ország fővárosának időközben történt felszabadulása természetesen felvetette mindazon demokratikus pártoknak és párt-szövetségeknek újjászervezési kérdését is, amelyek az elmúlt években kompromittálva nem voltak és a német elnyomás ellen küzdöttek. A létrejött megállapodások szerint a Polgári Demokrata Párttal egyesültek a Polgári Szabadság Párt, amely Raszay Károlynak, Gratz Gusztávnak, gróf Apponyi Györgynek és Rupert Rezsőnek, a volt Függetlenségi Kossuth Párt vezérének vezetése alatt működött, a Vázsonyi János és Szentiványi Sándor vezetése alatt tevékenykedett Országos Demokrata Párt, a Supka Géza által képviselt Polgári Radikális Párt, Kornis Gyula által képviselt és Imrédy Bélával 1938-ban oly élesen szembefordult dissidens csoport, a Debrecen felszabadulása óta sikeresen szervezkedett és Dusicsza Ferenc, valamint Fürst László vezetése alatt állott Radikális Demokrata Párt, a Magyar Szabadság Párt és a Hazafias Front. A Polgári Demokrata Párt országos és helyi szervezete Debrecenben, Szent Anna-utca 18. sz. alatt működik.

Érdekes debreceni módszer a búzatermés megkészszerzésére

Napjainkban a többtermelés problémája egyik legégettebben fontos kérdésünkké vált és a társadalom valamennyi rétegét foglalkoztatja. Ezzel kapcsolatban Dömök Béla debreceni, Miklós-u. 17. szám alatti lakos egy általa kísérletezett érdekes módszerrel hívta fel a figyelmet.

— Ma, amikor minden embernek arra kell törekednie — mondtotta —, hogy minél jobban biztosítsuk az új kenyérelátást, rá kívánok mutatni arra a módra, amely a mai termeléssel szemben a termésmennyiséget megkétszerezi. En két esztendőn keresztül kísérleteztem a búzavetésnek kapálással és annak dacára, hogy gyümölcsfa csemeték között késztesként és homokon volt vetve, az eredmény tökéletlen kézi cséplés mellett is huszonöt-szörös magereedményt adott. A vetést tavasszal kétszer kapáltam, mindíg hátrafelé menve a kapálással, hogy a kapált földet össze ne tapossam. Az eredmény hosszantartó tavaszi szárazság idején is feltűnő volt, amennyiben a nemkapált búzával szemben kétszeres nagyobb szárat nevelt, hamarabb

DEBRECZEN 4. OLDAL 1945. III. 4.

kalásza szökken és hamarabb érett. Kalászal nagyok voltak. Ma, amikor kevés a búzavetésünk, üdvös dolog volna, ha ezt a keveset kapálással útján nagyobb hozamra serkentenék. Különösen figyelmébe kell ezt ajánlani azoknak a kisembereknek, akik a földreform útján kisparcellákhoz

jutva azt maguk művelik meg, nagy családdal vannak s a kapálást házilag elvégezhetik. A vetésnél még 50—60 százalékos vetőmagot is megtakarítanak, mert 25 cm sortávolságra kell csak vetni a gabonát. Megjegyezni kívánom, hogy én a rendes sortávolságú búzát is kapáltam kis sorhúzó kapával és ennél is feltűnően jobb volt az eredmény.

A debreceni ítélőtábla területén az összes járásbírószék működik

A miskolci és egri törvényszéket újra a debreceni Táblához csatolják

A debreceni ítélőtábla területén a folyamatos működés az egész vonalon megindult; az igazságszolgáltatás gépezete indult meg leghamarabb és egyre erőteljesebb működést fejt ki.

A debreceni ítélőtábla területén a Táblán kívül működik már a debreceni, nyíregyházi törvényszék és ügyészség, ha korlátozott keretekben is. Több büntetőtanács fejt ki működést, egyesbírók is tárgyalnak. Egyre több törvényszéki bíró kapcsolódik be az igazságszolgáltatás munkájába.

A járásbírószékek is mind működnek; ha több bíró nem is, de egy vezetőbíró mindenütt átvette az irányítást és végzi a

munkát. Így működik a hajdúbozsómezői, hajdúnánási, hajdúszoboszlói, püspökkladányi járásbírószék, míg a nyíregyházi körzetben a nagykállói, nyírbátori, tiszalöki, kiskvárdai, vásárosnaményi járásbírószék. Működik a berettyóújfalui járásbírószék is.

A debreceni ítélőtábla területén és hatásköre — mint a Debrecen értesül — bővílni fog. A miskolci és egri törvényszék, amely eddig a Kassai Itélőtáblához tartozott, a debreceni ítélőtáblához kerül. Ez a beosztás már évekkel ezelőtt megvolt és most tulajdonképpen a régi beosztás felújítása a miskolci és egri törvényszékeknek a debreceni ítélőtáblához való csatolása.

Üzletáthelyezés!

Üzletünket folyó hó 5-től kezdve a régi telepünkre Hunyadi-u. 13. sz. alá helyeztük át Magyar Mezőgazdák Szövetkezet Tiszántúli Kirendeltsége. Ugyanott gazdasági és konyhakerti vetőmagvak a legolcsóbban beszerezhetők! Új használt zsákot veszünk!

Kosztümöt, kabátot, ruhát izléses kivitelben készíttessen Mózsik nődivatszalonjában Vár-u. 4.

VESZÉK szövetet, selymet, vásznat, férfi-női ruhát fehérneműt (Igazolt tulajdonostól.) Papp István textil-dívatáru kereskedés Bégentel-tér 4. sz. u.

Rotációs hengeres ujságpapírt

vittek el üzemünkben és raktárainkban illetéktelen egyének. Akinek tudomása van, hogy a papír hova került, értesítsen bennünket.

Nagy jutalomban részesül Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., József kir. herceg u. 1

Felhívunk mindenkit, aki ruhaüzletünkben árut jogtalanul elvitte, azt azonnal juttassa vissza. Önként visszahozó büntető következmények alól mentesül, fáradságát díjazzuk. Nyomravezetőt magasan jutalmazzunk, feltétlen titoktartást biztosítunk!

Grünfeld Adolf és Társa Kistemplom mellett

Tudomásomra jutott Pécshy utca 7. sz. kik vittek el: varrógépet, kiszongorát, bútorokat, belőtteket, ruhaneműt és egyéb ingóságokat. Nem teszek feljelentést, ha 3 napon belül visszaadják az elvitt holmikat. Lakásom: Csapó u. 1. II. 1. További nyomravezetőket magas jutalomban részesítek. Szigethy Gyula

Felhívok mindenkit

aki SZILÁGYI DIVATHÁZ, Plac-utca 59. sz. alatti üzletéből bármit jogtalanul elvitt, saját érdekében hozza vissza. Nyomravezetőt magasan jutalmazzuk. (Titoktartást feltétlen biztosítok.)

TALLÓZÁS

A tűzoltók fizetése

Minden fizetési ember — főleg a közalkalmazottak — ma igazán nagy nehézségekkel küzdenek a megélhetés körül. Mégis ha kiemelünk egy kisebb csoportot, ezt azért tesszük, mert »mindenkinek lehet baleset« és senki sem tudhatja bizonyosan, hogy éjszaka nem gyullad-e ki a feje felett a tető.

A tűzoltókról és mentőkről van szó, akik éjjel-nappal, nagy önzetlenséggel, mindig másokért élnek, verítékeznek és dolgoznak. Ezeknek az embereknek a fizetése megdöbbentően alacsony.

Tudjuk, hogy »majd« rendezik az ő fizetésüket is, amikor »majd« a többi közalkalmazottakét. De ez a rendezés nem is olyan egyszerű dolog, ha az, aki csinálja, kénytelen a fedeztetől is gondoskodni. Csak aki követeli a fizetés-emelést, annak könnyű a határozatot kimondani. Viszont nehéz neki az életet hordoznia.

Egy bizonyos, hogy ezeken a kivételesen nehéz és igazán közérdekű szolgálatot végzőkön kell nagyon gyorsan segíteni.

A városiak fizetési előlege megfeneklett

A Nemzeti Bizottság egyhangúlag elhatározta, hogy a kifizetésű városi alkalmazottaknak további intézkedésig — mint minimumot — havi 400 pengőt folyósítsa. Már a múlt hónapban előleget adott a város, de a határozat egyszersmindenkorra szól. Persze a lényeg, a fizetés gyors folyósítása ilyen esetekben sohasem olyan fontos, hogy a jogi helyzet és az ügyvitel jó rendje. Így például, amíg a nemzeti bizottsági jegyzőkönyv át nem megy a jog- és pénzügyi osztályra, addig nem lehet foglalkozni az ügyvel. Mert probléma ugyan van, de akta nincs. És hogyan is lehetne segíteni akta nélkül. Tegnap már átment a jegyzőkönyv, most majd megcsinálják a fedezetkijelölést, aztán a határozatot, esetleg közben a javaslatot, szóval mindenki láthatja, hogy ez nehéz kérdés. Nem egyszerű. Lehetne egyszerűvé tenni, de ehhez az kellene, hogy kifizetésű emberek intézzék az ügyeket, nem jogászok, hanem olyan egyének, akiknek a képesítését az Isten adta.

Piac helyett udvarokon árusítanak a vidéki termelők

Legutóbbi piaci jelentésünk óta a Rákóczi-utcai piacon javulás nem állott be. A kép tegnap is sivár volt, sőt helyel-közzel azt lehet mondani: rosszabbodás következett be, mert még annyi áru sem akadt, mint kedden. A fel-

hozatai, mintha teljesen megszűnt volna.

Ez azonban csak látszat, mert igaz ugyan, hogy a piacon a közönség nem kapott semmit, azért zugsan a termelők mégis árusítanak egyes házak udvarán, ahová Debrecenbe érkezésük után minden földi jóval megrakott szekereiket beállítják.

Ilyen helyre csak a benfentesek jutnak be. Leginkább pesti bevásárlók, akik nap-nap után özönével lépik el a várost és roskadásig megrakodva tojással, lisztel, drágán vett hús- és szalonnafélével már a késő délutáni órákban igyekeznek ki az állomásra, ott várva meg a pesti vonat éjféli indulását. A pestieknek szíves örömet nyújt a vidék segítségét az éhezés hónapjai után, de sajnos a vidéki bevásárlások nem az egyén segítségét mozdítja elő, hanem a spekulánsok és az üzérkedők jogtalan meggazdagodását.

Ezért célszerűnek látszana a pesti szállítmányoknak utána néznie. Engedélyeket csak szigorú vizsgálat után szabad kiadni.

Egyébként a piacon az árak változatlanok voltak. Almából a Tiszahátról és Szabolcsból még mindig nagy mennyiség érkezik, de ennek dacára az árak ma is tartottak. Sliány árú 16 pengő, Jonathán alma 20—24 pengő. Baromfi nem volt, ellenben burgonya nagy mennyiségben állott rendelkezésre 80—90 filléres áron.

Felhívás anyaggyűjtésre a közigazgatási hatóságokhoz és polgári lakossághoz

A magyar hadifoglyoknak az új honvédség részére való átadása már megkezdődött. Rövid időn belül meg kell alakítani a feyverszüneti szerződésben megállapított nyolc honvéd hadosztályt.

Az új magyar honvédség a magyar nép hadserege, így minden magyar polgárnak hazafias kötelessége, hogy erejéhez mérten segítse a honvédségünk felszereléséhez. Elsősorban a polgári lakosság birtokában lévő hadianyagra van szükség, hogy katonáinkat felszerehessük.

A volt 17. kieg. pság hirdmény útján már felhívta a polgári lakosságot, hogy a birtokában lévő valamennyi hadianyagot mielőbb szolgáltatassa be a legközelebbi községi előjáróságra. Aki a felhívásnak rövid időn belül nem

tesz eleget, népbíróság elé kerül.

A községi előjáróságokat felkérem, hogy a beszolgáltatott anyagokat mielőbb szállítsák be a legközelebbi bevónulási központhoz és ott okmányváltás ellenében adják le. Egvidüleg felkérem a közigazgatási hatóságokat, hogy a lakosság birtokában lévő valamennyi hadianyagot (ruházat, felszerelés, fegyverzet, lőszer, műszaki és hirodóanyag, egészségügyi és állategészségügyi anyag, vonatanyag, gépiarmúvek, berendezési tárgyak, ágyak, ágyneműek, főzőedények, lovak és járművek stb.), a legnagyobb erővel kutassák fel.

Ezben felkérem a Nemzeti Bizottságokat, Partokat és Szakszervezeteket, hogy legmesszebbmenőleg támogassák a községi előjáróságokat ezen munkájukban.

Az anyaggyűjtés végrehajtásának ellenőrzésével a 6. honv. kerületi parancsnokság ellenőrző és anyaggyűjtő különítményeket rendel ki. Ezen különítmények feladata az orosz és magyar katonai hatóságok közreműködése mellett ellenőrizni a községi előjáróságok anyaggyűjtő munkáját, továbbá felkutatni és leigazítani a rejtett és be nem szolgáltatott hadianyagot.

Az anyaggyűjtés eredményéről a községi előjáróságot értesíték a 6. honv. kerületi parancsnokságot minden hó 7-én, 14-én, 21-én és 28-án.

Kérem a vidéki lapok szerkesztőseit is, hogy jelen felhívást lapjukban szíveskedjenek közzélni. 6. honvéd kerületi parancsnokság.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Felhívás. Felhívom mindazon egyéneket, akik rendőrségi szolgálatra jelentkeztek és előjegyzésbe lettek véve, hogy e hó 7-én reggel 8 órakor toborzás megejtése céljából jelentkezzenek a debreceni rendőrkapitányságon, II. emelet 80. számú szobában. — Főkapitány.

Felkérjük a debreceni sakkklubot, hogy fontos megbeszélésre vasárnap délelőtt a Gámbriuszban megjelenjen szíveskedjenek. Csócsits Lajos, a Sakk Kör főtitkára.

Rudas László előadása a Szabad Egyetemen. A Szabad Egyetem előadásorozatának keretében Rudas László, tartott előadást a dialektikus materializmusról, mint a marxista-leninista párt világnézetéről. Szerinte ez a filozófia a tudományok eddigi eredményeit összegzei. A dialektika az anyag fejlődő mozgásának törvénye, segítségével keresztültörjük azt a látszatot, hogy a világ rendszertelen dolgok összessége. A dialektika megköveteli a fejlődést, a mozgást az ellentétek harca indítja és végzi. Az előadó végül arról szöletett, hogy a dialektikus materializmus nem dogmák gyűjteménye, hanem cselekvéseink vezérfonala.

A városi időbeteg gondozó intézet rendelését a szülészeti klinika röntgenintézetében folytatja. Házassági és egyéb, ipari stb. szülővizsgálatok szerda és szombati napon d. e. fél 12-től fél 2-ig, egyéb betegvizsgálatok hétfő, kedd és pénteken d. e. fél 12-től fél 2-ig eszközöltnének. Tüdőtöltések hétfőn és pénteken ugyanabban az időben.

Dr. Gabányi orr-, gége-, fül- orvos rendelését a Püspéki-palotában megkezdte. II. kapu.

Felrobbant az ülés alá tett kő. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt Derecske és Berettyóújfalu között. Fischer Antalné, Bartók Istvánné egyéki

lakosok kocsin hazafelé tartottak. A kocsi Téli Kálmán egyéki lakos hajtotta. Útközben egy követ vett fel és az ülés alá tette támasztékképpen. A kő azonban robbanó anyaggal töltött tárgy volt és felrobbant. Téli Kálmán súlyos sérülésébe belehalt. A két asszony jelentéketlen sérülést szenvedett. A szerencsétlenség ügyében folyik a vizsgálat.

Gyászrovat

polgár Tokaji Gergely gazdá kodó 38 éves korában elhunyt. Temetése kedden déli egy órakor lesz a 2-a ravatalozó temetőből. Gyászolják: b. matos édesanyja, testvérei és rokonság. Lakas Öndöd, Kádárdülő 7. Gebauer temetkezési válat.

A debreceni evangélikus egyház március 4-én délelött 11 órakor presbiteri ülést tart.

SZAKSZERVEZETI ÜLÉSEK

Fodrászmunkások március 4-én, vasárnap déiben 1 órakor munkabér ügyben taggyűlést tartanak a szakszervezetek székházában. Mindenki ott legyen. Könyvtörök vasárnap, március 4-én, délelött 10 órakor taggyűlést tartanak.

Az iskolai altisztek szervezkedési ügyben vasárnap, március 4-én délután 3 órakor gyűlést tartanak a szakszervezetek székházában. Mindenki ott legyen.

Biztosítási alkalmazottak hétfőn, március 5-én, délután 1 órakor taggyűlést tartanak.

Cigányzenészek kedden, március 6-án délelött 10 órakor alakuló gyűlést tartanak a szakszervezetek székházában, Arany János-utca 2. szám, I. emelet. Mindenki ott legyen.

Festők vasárnap, március 4-én, délelött 9 órakor gyűlést tartanak.

Felhívjuk az üzemképes géppel rendelkező csépiogéptulajdonosokat, hogy a tavaszi cséplés megkezdése végett nyilvántartásba vételik miatt sürgősen jelentkezzenek a vezetőségnel, Arany János-utca 2. szám alatt.

Felhívjuk mindazon traktorkezelőket, kik a múltban traktorkezeléssel foglalkoztak, nyilvántartásba vételik végett jelentkezzenek Arany János-utca 2. szám alatt.

Felhívjuk Debrecen és környéke összes traktortulajdonosait hogy akik a szükséges üzemanyagra igényt tartanak, traktorkuk számát, lövejét és gyártmányát saját érdekükben a Géptulajdonosok Szakszervezetébe, Arany János-utca 2. sz.

SPORT

Komoly sportesemény nélkül maradt Debrecen a mai napon. Kiss Ferenc szövetségi kapitány, a régi kitűnő sportember jogosan vetette fel, hogy a sport vallja kárát annak az áldatlan vitának, ami a közelmúltban felütötte fejét játékosok és vezetők között. Nem olyan időkét élünk, amikor sportban is céltalan huzavonákra lehessen időt fecsérelni. Szép tavaszi idő van, a közönség a múlt év szeptember óta nem látott komoly labdarugómérkőzést és akkor kihagyják a március 4-iki, tehát már eléggé előrehaladott dátumot is — írja Kiss Ferenc és mindenben igazat adunk a kerületi kapitánynak. Reméljük, hogy a jövő vasárnapi DVSC—DMTE-mérkőzés után a debreceni csapatok egymásután vendégül látják Nagyvárad, Szolnok, Miskolc és Ungvár labdarugóit addig is, míg egy komoly bajnokit tervezet keretén belül pontokért menő küzdelmet láthat a közönség.

A DVSC játékosok, miután a vezetőséggel megegyezve teljes harmóniában megkezdtek az edzéseket, komolyan készülnek a március 11-iki DMTE mérkőzésre. Remény van rá, hogy az együttes két hiányzó tagja: Nádas és Anocska is Debrecenbe érkezik addig. A nagy formában levő és több új játékosal erősödött DMTE és a vasutas csapat küzdelme érdekes sporteseménynek ígérkezik.

A játékevezetők ma délután 3 órakor fontos megbeszélést tart-

nak a kerület helyiségében.

A Kerületi Sport Szövetség tisztikarában az orvosi tisztségre Szombathy-Groskó Lajos dr-t a régi kitűnő sportembert választották meg aki egyébként a Debreceni Munkás Testedző Egyesületnek is sportorvosa dr. Loessl János főorvossal együtt. Szombathy Groskó dr. megválasztása nagy nyeresége sportéletünknek mert számos értékes tervezetet ismerjük a múltból melyben a sport egészségügyi felügyelete érdekében és a káros „agyonsportolás” divathóbortja ellen küzdött.

Város központjában
üzlethelyiséget keresek
azonnalra
Schulhof Gyula
Baltazár
utca 20.

Értékes holmiját
nevigye azsibogóba
Fáradtság nélkül
értékesítheti a
„Vagyonmentő”-ben
Bádogos utca 1. szám

Ocsenás József
cserepályahásmester
Debrecen, Ferenc József út 55

Fotóanyagot, fotó-
papírokat, lencsákat,
magas áron vásárol
TÖKÉS és HORVÁTH fotó
Simonffy-u. 1.

Nyers bárány- és juhbőrt
minden mennyiségben vásárol
NAGY JÓZSEF
szűcsmester, Szent Anna u. 3. sz.

SIMAI gyorsíró isko-
lában állandóan lehet
beiratkozni. Piac u. 73

Perfekt szakácsnőt
azonnali belépésre keres
a román tiszti étkezdé. Jelentkezni
a Rákóczi út 4. sz. alatt 8—11 között

FA ÉS SZŐLŐ
permetezőket
veszek és szakszerűen javítok!
Simonffy-utca 15.

Aki 2-szobás beköltözhető
állandó lakás-
hoz juttat, annak 500 P
jutalmat adok! Csa a
Kisvárosban

Veszek, eladok
szövetet, vásznat
férfi- és nőiruhát
Megbízásból legmagasabb árat
fizetek aranyért
Nagy divatház
Piac-utca 51. szám

Orosz és francia
nyelveket kezdőknek, haladókknak tanít
tanítványokat
vállal okl. tanár. Érdeklődni délelőtton-
ként 10—1. Piac-utca 43. sz. Illatszertár

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk, öz. polg. Nagy Andrásné I. hó 1-én elhunyt. Gyászolják gyermekei: Rózsa férjével, Hármori Károly ref. presbiter. V. Nagy József főjegyző feleségével, gyermekeivel, Nagy Sándor lakatosmester feleségével, Nagy János városi gépész, valamint kiterjedt rokonsága. Temetése vasárnap délután 3 órakor. Lakás Márton Kálmán-utca 52. sz. Nyilastelep.

Cseh Lajos
villanyyszerelő, műszaki kereskedő
47 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félnyolc órakor lesz a díszravatalozó temetőből. Gyászolják: Sándor felesége, anyósa, huga, sógora, ügylettársa és kiterjedt rokonsága, valamint barátai és jó barátai.
Lakás: Ferenc József-út 52.
Mindon külön értesítés helyett! Gebauer cég rendezti.

Makarján Sziragáné fájdalommal megtörve, de Isten akaratát előtt meghalolva értesíti, hogy az Országos Iparművészeti múzeum született szakértője javítástan művészeinket
MARKARIÁN SZIRAGÁN
48 éves korában hosszas szenvedés után de varallan örökipihenéssel elvesztettük. Áldott lelkületű terjék gyászolja felesége Ártin és Edvárel baltája Mihály és Mágdiacs unoka öccse Zave családjával aposa, anyosa, sógorainja volt munkásai ismerősei és becsületben tartott vevőköre.
Utolsó útjára vasárnap d. u. 3 órakor fogjuk a díszravatalozóhoz a rom. kat. szertartás szerint örök nyugalomra kísérrni. Áldás poraira, lelke közöttünk örökké él. Az engesztelő szentmisét az elhalt lelküvéért folyó hó 5-én reggel 8 órakor lesz a Szent Domonkos Rend Kápolnában (Károly Ferenc József út 6.) Lakás: Alfó-utca 10.

Őszi vetőmagokra befizetett előlegek visszatérítése

Értesítjük gazdátársainkat, hogy az elmúlt év őszén a vetőmag akció során igényelt búza, rozs- és árpavetőmagokért befizetett és árpavetőmagokért befizetést igazoló pénztári elismervények, valamint kiadott utalványok bemutatása ellenében a jelentkező érdeklő feleknek visszatérítjük a visszatérítést az egyesületi titkár egyelőre a városi gazdasági ügyosztály felélelve 6. számú szobájában eszközli. Debreceni Gazdasági Egyesület.

Május 15-ig lehet befizetni az elmaradt hortobágyi legelő díjakat

A hortobágyi legelődíjak hátraléka végre már nagy összegű lett. A városi pénzügyi osztály vezetője dr. Vass Károly 15. h. polgármester most rendelte ezt a hátralékot. A hortobágyi

legelőtési díjakat a múlt évi november 1-ig kellett volna a város pénztárába befizetni, azonban a bekövetkezett rendkívüli körülmények miatt a gazdák egy része ezt nem tudta teljesíteni, tehát hozzájárult dr. Vass Károly th. h. polgármester ahhoz, hogy kivételesen ezeket a díjakat május 15-ig fizethessék be a hátralékban maradt gazdák. Akik azonban eddig az ideig nem fizették be legelőtési díj tartozásukat, azok visszamondták 1944 november 1-től késedelmi kamatokkal terheltnek meg és végrehajtás útján fogják tőlük az esedékes díjat beajánlatni.

Termények betakarítása és cséplése

Mivel a múlt évi termésekből még mindig nagy területeken vannak betakarítatlan termények és elcsépeletlen kalászok, a magyar földművelésügyi miniszter rendelete alapján felhívom a város területén mind azokat a gazdaságokat, melyekben a múlt évi tengeri és napraforgó termények mindeztideig betakarítva nem lettek, hogy azoknak betakarítását legkésőbb a következő év május 15-ig elvégezzék. A betakarításukat legkésőbb a következő év május 15-ig elvégezzék. A betakarításukat legkésőbb a következő év május 15-ig elvégezzék.

hó 1-ig saját érdekében is eszközöljék.

Az elcsépeletlen kalászok termények elcsépeletének végső határideje március hó 15-e. Az esetleg közmunkával betakarított tengeri és napraforgó termények, valamint az így elcsépelet kalászokhoz az évről évre vétetnek és a közellátás rendelkezésére bocsáttatnak.

Aki a rendeletet idejében és rendszeresen végre nem hajtja, nemzeti vagyon ellen elkövetett bűntettért a népbírósa előtt lesz felelősségre vonva. Polgármester.

40 pengős búza — 50 pengős korpa

Mai időben, mikor olyan fontos érdek fűződik ahhoz, hogy a megmaradt csekély kocaállományok minden malaca felnevelődjék és az emitt-amott még fejtető tehenek minél több teját adjanak, szükséges, hogy gazdák a korpat elfogadható áron szerezhessék be. A korpa ma nélkülözhetetlenebb, mint bármikor, hiszen egyéb fe-

herje tartalmú takarmányhoz hozzá sem férhet az állattartó. Sajnos a korpat ma 50 pengőért „kinálják”, mikor a búza csak „maximálisan” adható el. De megmondhatjuk azt is, hogy a városi közellátásra örült gabonafélék korpájának 40 pengős árát sem tartjuk a búza árával arányban állónak. Felhívjuk a közellátásbizottság figyelmét arra, hogy közérdekből a 40 pengős árt szállítsa le 22—24 P-re, mert tulajdonképpen a gabona árának felénél több nem lehetne a korpa ára, nemhogy annyi vagy több legyen.

Ákinek nincs kenyéregyegye (ellátott) sósjege kap étolajat

Értesítem a város közönségét, hogy az érvényben lévő kenyéregyegy H szelvényére és a sósjege 3. sz. szelvényére az 1945 március 5-től 31-ig terjedő időben a Közltségviselő, a Hangya és az Általános Fogyasztási Szövetkezet üzleteiben szelvényként 25

dkg. étolajat lehet vásárolni. Az olaj ára kg-ként 15 pengő, az egy személy részére kiszolgáltató 25 dkg. ára tehát 3.75 pengő. Felhívom a szövetkezetek vezetőit, hogy utalványaik átvételre végezték a közellátásbizottság központi irodájában (Zenede, II. 7.) jelentkezzanak. Polgármester.

Üzembe helyezték Hajdúszoboszló téli fürdőjét

Hajdúszoboszló országos hírű fürdőjének téli, fedett üzemét, amit a múltban nem sikerült megvalósítani, az idén üzembe helyezték. A demokratikus Államok korában a régen vajdó és elgáncolt tervet a város saját erejéből megvalósította. A fürdőnek máris nagy idegenforgalma van, nemcsak Budapestről, hanem a távolabbsó felszabadított területekről is sokan keresik fel Hajdúszoboszlót.

Adtál már valakit a hónapokéknak? SISS, A TETT HALÁLA AZ OKOSODÁS.

- NAGYCSERE 29.** számú tanács. 28 hold föld felebe kiadó. Értekezni Károlyi 12. 1297-23
- PELVESZÉK** jó munkás elcsépelettel és tanult. Tóth, Csapó-utca 90. 1298-33
- ELADÓ** Peterfia dűlőben 4 hold tanyas föld. Maróthy György 12. 1297-13
- ELADÓ** langot begyűjtő szőlő, szép padányok, 84. gödi György 12. 1295-14
- ELADÓ** családi házat, telket, gyümölcsös kerestek megbízóml részére. Ajtó-utca 26. öz. Palaky Imréné. 1267
- UZLETSZERZŐ** ingatlan-irodamba kerestek. Ajtó-utca 26. 1266
- KONVENCIÓS** kocsi hával vagy anélkül április 1-re, vagy azonnal is felvett. Miklós-utca 32. 1081-26
- JUPALOMBA** részül az aki D. V. 1529. sz. lovanról értesít. Jókai-utca 11/b. 1169-13
- VÁROSHOZ** közel, Szepcsen kiadó 84 hold föld, esetleg 2 családnak. Jókai-utca 32. 1168-23
- 195 HOLD** ebesi földre százezeres munkatársakat keresek április 1-re. Cim a kiadóban. 1176-25
- TYUKSZEMVÁGÁS** 50 éves gyaloglással. Kallay. Ugyanott tartós hullam újdonság, porvizigépet veszek, öz. Nemes Alajos. Piac-utca 38. 1118-66
- JÓ** családból való gyermekek, kifutók felvételi. Miklós-utca 44. Huzaruzat. 1182-49
- KIADÓ** Ondón Odódon 15 hold föld, vetőmagot adok. Zöldia 11. 1172-23
- KIADÓ** 6 hold fekete föld Ondódon végén. Magóster 1. 1171-23
- VESZÉK** mehesatódok, — szőlő, viasz, kőpárlat, kőzetek, melyek gomazsavat tartalmaznak. Pozsony-utca 50. 1085-14
- NÖI** kőpárlat jó állapotban megvételre keresek. Dr. Bogá, Csapó-utca 1. II. lépcső, III. em. 5. 1515-7
- KISMELETTU** papírvasgép megvételre keresek. Al-földi piactér, II. lépcső, IV. em. 1. 15-12-7
- ISMERT** írró Debrecenben írja meg új művét. Sobót keres, lehetőségi a Bevárosban, vagy könnyen megközelíthető helyen. Ajánlatokat, udzsegesen megfizeték jellegre a kiadóknak. 1512-62
- TRAGYA** ingyen elvételre. Ajtó-utca 6. 685-25
- KIADÓ** Nagyseren út és fel kam, hold föld. Értekezni Nagyseren 74. sz. 1510-25
- KERESSEM** Trási Tamás zászlót a 11. órázónájából. A Pavilon-laktanyából október 17-én mentek el. Aki tud róla valamit, értesítse feleséget. Piac-utca 59. II. c. em. 1256
- SZOBORSZLA** íróton, Beleglón, keresek minden, harmonika, hold tanyaföld, használt, bérte, vagy felesle a kiadó. Konyhakertzetek kiválóan alkalmas. Értekezni lehet Peterfia-utca 15 1235
- GÉPESZJÁT** pénzért, szíret lisztért vagy bármilyen elemért veszek, 10 fm. 24 em. fésziját, 20 fm. 12 em., 20 fm. 10 em. Ajánlatokat kérem Iskola-u. 8. Almdy 1283-36
- HÁZVEZETŐ** kerestek — Szappanos-utca 3. sz. a házmester. 1509-25
- MÁCSON** felébe kiadó 18 hold föld, Honvéd 60. 1508-23
- ELADÓ** zománcoszt fürdő, kád, kályhával, világos szür kesek, teljesen új cséplőkályha. Bethlen 34. 1507-30

- TELKABATOT** és felöltő felhemenűért, elcsérek. — Cim Arany János-u. 18. 1515-11
- HETÉNYI** Edét keresek szőlő, aki tud róla, értesítse Hetényi Edét, Szechenyi 106. Költségeket felezem. 1506-13
- EGY** darab női varrógép eladó. Ótalmal-u. 7. 1505-7
- NÖI** 40-és felcipőt megvételre keresek (lehet bakancs is). Mészana-utca 6. 1504-66
- NAGY** szoba bútorozva kiadó, konyha, előszoba használatl. Ajtó-utca 10. 1522-10
- ELTONT** csütörtökön este, fél órányseprő tanuló fiam Vikkedvi Mihály utcaról. Aki valmit tud róla, értesítse, Vikkedvi Mihály u. 51. Kéményseprő mester. 1514-13
- KÉREM** azt a két hölgyt, aki Keményi Sándor Vass Pál-utca 11. szám alá levelet hozott, sürgősen keressen fel. Reményi Sándorné. 1500-68
- FELES** bérletbe 53 szántó, városhoz 4 kilométer, Ondódon 51 szántó kiadó. Timar-utca 23. 1505-23
- FEJOSTEPHEN** előt. adok igasért. Paesirta 18. 1502-11
- VASHORDÓ** 200 literes, eladó. Honvédtemető-u. 45. 1501-24
- ELCSERELNEM** keres 5 szobás lakószót 2 szobás helyiséggel. Városháza, fel-ámlat 9. ajtó. 1500-53
- BLVESZÉPT** 2 éves piros néj kancsók. DV 2382 számú. Szabó Péter, Bellegelő 484. Kontársági iskolánál. Nyomravezető jutalomhá részül. 1218-13
- RENDES** családnál fiatal ember lakást keres. Cimét munkás jellegre kérek. 1219-10
- KIADÓ** föld. Apafajánál 7 1/2 hold búzatermő, Vedres dűlőben 3 hold felesle adó. Mészana-utca 15. 1221-23
- KIADÓ** mezőszőlő is Szoboszló-utca mellett. Belleglón 41 hold, Ondódon 15 hold föld, Értekezni Ondódon, Percudóli 16. sz. 1220-25
- CSAPO** és Kossuth u. környékén kisebb házat keresek megvételre vagy bérletre. lehet szerit is. Cim a Kiadóban. 1011
- TANULÓLEANY** vagy kitűnőany felvételt, molnar cipőelőkészítő, Kigyó-utca 37. 1011
- SZELES** kukorica van eladó. Szent Anna-utca 31. — Nagyk. 1010
- MAGANYOMOZÓ** Gálosi Zöldia 3. Kutat elítölt, melyek, tárgyakat van. 950
- NAPRAFORGÓ** felesle szédesre kiadó. Luocornagymak kiadó. Kismacs, Ján hortany. 964-68
- MERLEG** és súlyjavítás, — étel, adás, esere. Kántor megrögzöttmel. Zsák-utca 11. 957-66
- KIADÓ** Macson 40 hold tanyával, vagy 20 hold bérte vagy felesle. Károlyi 60. 952-23
- EBBEN** 81 hold, Ondódon 61 hold föld kiadó, felesle 81. Mester-utca 31. 968-23
- KIADÓ** Ondódon Percudóli 31 hold föld. Kétmalom-utca 11. 1075-23
- KIADÓ** Dioszegi-úti Polgári tanyá, 53 hold föld, kényelmes lakással. Paesirta 18. 1076-23
- FELVESZÉK** munkásleányokat. Oboczi, Baranyai 12. I. II. 1079-4
- FELVESZÉK** férfiszobát segedelket. Oboczi, Baranyai 12. I. II. 1078-33
- ELTFOGYTGLANI** ellátást adok bútorozott kásházért. Cim kiadóba. 1151-52

- FÉRJET** keres özvegy, maróthy 62. 62. év. asszony. ölyvetőtől hatvanig. Jobb iparos személyben lehet nyugdíjas is, házam van. A kiadóban. 1080-51
- KIADÓ** Ondó Védredülő 21 holdas tanya felesle. — Értekezni József kir. hg. u. 46. vagy helyszínen. 1223
- ELCSERELNEM** olesó megvételre, vidéki, 3 ezredes fürdőszoba, igen jó karban lévő kényelmes családi ház, mag debreceni bombázó, javítható kettő vagy egy szobás házzal. Értekezni Kardos-utca 9. 1224
- FÉHÉR** és zold selem-elát, valamint kalapot szalonként veszek. Realiskola u. 4. 1225
- FELHIVOM** a hentes- és megzáros mestereket figyelmé, hogy a debreceni közegyház hídán marhafé, töd és láb újból kapható. Előadó 1227
- ELADÓ** 3 darab szép lőz r matrac. Rothermere-u. 34. 1228
- KISZOLGÁLO** kisasznonyt adok igasért. Vad illat szerkeszkedő. Kossuth 36. 1229
- KIADÓ** 8 helyiségű irodának (állami előnyben). Bözörményi-út 38. (Szomszéd háza). 1230
- KIADÓ** 20 hold tanyás föld. Szoboszló, Varga-utca 8. 1233
- PARGAL** hadnagy izeni. Szűcs Jánosné Debrecen, Mészana 1. fősorban van. Köszökját küldi. 1235
- FELES** dínyesít keresek. — Értekezni Kigyó-utca 27. 1234
- HAT** hold gyümölcsös alatta szántófölddel, felesle kiadó. Miklós-utca 51. II. feljárta. 1148-23
- FÉRJEZ** menne berendezéssel lakással esinos, egyedülálló hadizogó, 40, 45 év körüli intelligens iparost, gép, vasutashoz, tavasz jellegre. 1150-31
- ELADÓ** ebédeltérde maróthyánlappal. Bruckner-utca 11. szám. 1157-9
- ELADÓ** új 44-es eszma, — élelemért is elcserelehető. Bethlen-utca 35. 1162-35
- EGY** udvarra nyíló szoba kiadó. Egytelkört-utca 42/a. 1164-45
- VESZÉK** kártólópepet, szalagot, anora- és jünyvarpút, Kolesy-utca 10. 1165-67
- TAVASZI** kabátot 13-14 éves leányka részére, kifogásalalan állapotban lévő cserélendő háziöltözés polkocsi. Rakovsky-utca 42. I. em. 5. 1179-69
- TANULÓNAK** fiatal leányt felvételre felveszek. Szilágyi diavház. Piac 59. 1180-63
- KOKSZÓP** kovacsasztal megvételre vagy elcsépeletre eserde. Rothermere-utca 42. I. ajtó. 1185-11
- BELLEGLON** szőlő, gyümölcsös, vereményes föld lakással istállal, felesle 11 adó. Cserpes-utca 5. 1208-25
- EGY** kőlovas szekér van eladó. Cserpes 14. hármat, esengelt. 1204-24
- KOCIST** felveszek. Tanfő-utca 14. sz. 1210-2
- UDVARI** bútorozott szoba kiadó. Miklós-utca 32. 1209-10
- SOHA** ilyen tavasz konyv-mese keresem. Szilványa-utca 72. 1207-13
- PULÓVER** kötetet válllok. Hivelyes-utca 11. 1206-3
- KIADÓ** üzlethelyiség. Csoklónai 25. 1205-41
- ONDÓ** Fáy dűlőben 25 hold tanyaföld ha zombéba vagy felesle kiadó. Maróthy György-utca 5. 1202-23
- GYÜMÖLCSEA** permézőt, magasnyomú, megvételre keresek. Honti-utca 24/b

- ELADÓ** egy vívókard. Realiskola-u. 4. 1226
- BEJÁRO** mindenes főzött jó ízetű felveszek. Miklós-utca 4. földszint jobbra. 1199-8
- KERESSEM** Kolozvári Gyulánét két kis fiával, Gyula és Laci és Ági nevű leányával, Egerből mentek el. Aki tud rólok, kérem értesítse anyukat, öz. Kolozvári Istvánnét. Debrecen. Dégenfeld-tér 2. Fodrász-let. 1195-13
- MISKOLC** mellé ki juttatna el autótól két-három elemélt. Az összeg nem számít. Ferenc József-út 38. I. em. 4. 1194-68
- KERESSEK** megvételre jókarban lévő, keményfa házősötét, Kossuth-utca 31. — Szabóműhely. 1197-9
- LEBONTANDÓ** épület. — anyaga sürgősen eladó. Ertekezni hétköznap délután 4-6 közt dr. Csáthyfal. Burgunda 18. 1192-20
- SZERÉLO** tanult felvételre, víz és központi fűtési szakmára felvezz Nagy szelők. Szent Anna 8. 1187-64
- FÖLD** városhoz legközelebbi 26 hold, tanyás, igazságzág, részbeni konyhakert. Szűcs János-utca 11. sz. 1182-33
- HÁROM** szoba, előszoba, fürdőszoba, elcsépelettel lakás Arany János-utca 11. adó annak, aki rombehagyassa a anyai lakbérlőget adna, hogy a cserépezet elvégeztem. Cimét kérem a kiadóba leendő „Lakbérkölcsön” jellegre. 1217-43
- KIADÓ** felesle 48 hold tanyás föld Ondódon, követ út mellett, várostól 7 kilométerre, ugyanitt 3 km a várostól. Értekezni Csapó-utca 57. sz. 993-23
- FEHÉRNEM** varrót és javítást válllok. Csokonai utca 54. 1024-34
- LOVAT** veszek. Feles bérlet azonnali beiktatással keresek. Török Bálint 21. 1122-14
- KADÁRSÉGEDEKET**, tanuló felveszek, fűzőseprő, forgács eladó Erzebet-utca 36. Asztalos. 1142
- TANGOHARMONIKÁT**, előrendű márkát veszek. Blum, Piac 21. Úzet. 1125-23
- EZUSTROKÁT**, perza- és szilbuntát a legmagasabb árral veszek. Blum, Piac 21. Úzet. 1124-67
- FÉRI** és női új cipőt, bűrlaput, minden mennyiségben a legmagasabb árral veszek. Blum, Piac 21. Úzet. 1125-67
- PÁSKASUTESHÉZ** munkások, munkások jelentezések. Régt jelentekoz is jöjjenek le. Kizárólag vasárnap 10-12-ig József kir. herceg-utca 26. 1140
- ONDÓ** Fáy-dűlőben 9 és fél hold szántóföld hasznos bérte, esetleg felesle kiadó. Értekezni Vikkedvi Mihály utca 37. 1154-23
- CUKORRÉPÁT** bármilyen mennyiségben veszek. Acél-utca 9. Tócskört. 1153-18
- ONDÓ** Percudóli 40 hold föld felesle kiadó. Tanfő-utca 20. 1098-23
- KÉREM** Nagy Ferencet, aki 1944 májusában a Bözörményi-út 49. alatt lakott, Kar-u. 25. alatt keressen fel 1156
- KONVENCIÓS** vagy szabad majoros felvételi közeli tanára. Csemete-utca 16. sz. 1161-26
- NYERSBÖRT** veszek Hangya tollgyűjtő telepe. Pesti-utca 1. Hatvan-utca sarok. 896-67
- NYERS** bárány. és birka-bőrt veszek, felébe kikészítem. Budai szűcs, Szechenyi u. 8. 72-67

- KÉREM** azt a fiatalembert, aki Budapestről Balmozújvárosra Kerekes Tibornét vett hozott, legyen szives Dolmány-utca 5. sz. jelentkezzon Kőszagánál. 1147-68
- TOLL** kapható minden minőségben. Pesti-utca 1. sz. Hatvan-utca sarok. 665-66
- ZONGORÁT**, pianót hangol, javít, teljesen tonkorement pianót, vagy zongorakátrézket veszek. Tilos Zenede hangoloja, Homok 84., vagy Zenciska. 1062-1
- ELADÓ** magánhá. Érdék. földi lehet Károlyi Jenő-utca 6. I. 2. ajtó. 1069
- KOMLOSSY**-ut 4. alatt modern lakószót bérbeadom annak, aki lakhatóságot értekezni Pap ügyvédnél. Szappanos 3. 889
- IK GÉPEKET** veszek az Arany Bika Szálló portáza délelött. 1165-7
- GÁLDULO** 5. alól elvétel egy taligát 3964 számú lóval, aki tud róla, értesítse. Kozák Andrásné, Jókai-utca 23. Jutalom adó. 1110-15
- UJ** és jókarban lévő ruha, szelűt veszek. Takacs-utca 2. Piac-utca 40. 960-67
- KOVÁCS** segédt és tanult tollgyűjtő telepe. Hatvan-utca 28. 1170-23
- ÚRES** szobát konyháért lakbérrel, házt. gondoskór. Várgáthi, Monti ezred-utca 7. 1020-62
- NYERSBÖRT** veszek Hangya tollgyűjtő telepe. Pesti-utca 1. Hatvan-utca sarok. 896-67
- CIROKKALÁSZT**, drótot, zsinort veszek. Debrecen, Szereimel-utca 3. 714-37
- ZABOT**, árpát minden mennyiségben veszek. Cim a kiadóhivatalban. 259-25
- 2-5 SZOBÁS** bútorozott lakást keres „fatai házmester” a kiadóba. 1039-49
- ELADÓ** férfi és női varrógép, szálanyagok, aló újkör. Ugyanott varrógépeket, bútor veszek. Kossuth u. 91. 1002-60
- KISÁLLOMÁS** közlebe hazat keresek megvételre, lehet bombázott is és egy meznadpórt, Ciméket a volt Nyugot 18. üzlethe kérem leendő. 976-38
- ASZTAL** és falitűköt eladó. Varga-utca 12. I. ajtó. 1020-62
- TOLL** minden minőségben kapható. „Hangya” tollgyűjtő telepe. Pesti-utca 1. Hatvan-utca sarok. 896-60
- KERESSEK** 50-60 HP szivószagmotort. Csihamagyar. Hájouanában. 1114-7
- KOMUVEST** és segédmunkásokat felvezz Kovács Ferenc konduktor. Hajo-utca 15. 1160-2
- NYERSBÖRT**, tollat, jubgyujtú vásárolok. Vadász Pesti-utca 51. 921-67
- LAY** telehálo eladó, gongora berendezés. Luther-utca 41. 715-9
- NYERS** gyapjút veszek. — Lorantlly-utca 19. 898
- ELADOM** koszműveltes — házam, vagy kiadom. Kizsizi 54. 1092-17
- 8 HP** benzinmotor üzemben eladó. 2-3-ig József kir. herceg-utca 3. I. em. 8 634-7

Szerkesztőségért (József) PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: SZICSETHY GYULA
főszerkesztő, igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTALI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Debreceni vezető: SZICSETHY KÁROLY